

Prin rugăciune și credință spre cinstea altarelor; să ne rugăm pentru beatificarea episcopilor greco-catolici, morți în faimă de martiri sub regimul comunist

I una sufl etel or din purgator

CALEA DESĂVÂRȘIRII

Revistă de spiritualitate și de cultură creștină a Societății
„EPISCOP DR. IOAN SUCIU”

Anul XXI Nr. 11 (244) noiembrie 2014

Luna noiembrie, luna sufletelor din Purgator

„Cei care mor în harul și prietenia lui Dumnezeu și care sunt complet purificați trăiesc pentru totdeauna cu Cristos”, ne învață *„Catehismul Bisericii Catolice”*. Și tot în același *„Catehism”* găsim adevărurile despre cei care mor în harul și prietenia lui Dumnezeu, dar sunt imperfect purificați și au nevoie de o purificare pentru a ajunge la sfințenia necesară ca să intre în bucuria Cerului: *„Biserica numește Purgator această purificare finală a celor aleși, care este cu totul deosebită de pedeapsa celor osândiți”* (*„Catehismul Bisericii Catolice”,* Arhiepiscopia Romano-Catolică de București, 1993, p.229).

Pentru a veni în ajutorul sufletelor din Purgator, ca să ajungă la vederea lui Dumnezeu, Biserica ne recomandă să oferim pentru sufletele celor dragi *Sfinte Liturghii*, dar și *pomana, indulgențele și faptele de pocăință*. Să ne rugăm Preasfintei Fecioare Maria, mai ales să ne rugăm Sfântul Rozar, prin această rugăciune să o chemăm în ajutor pe Regina Cerului în folosul sărmanelor suflete care suferă în Purgator.

Sfânta Liturghie are puterea minunată de a ierta pedeapsa datorită păcatelor iertate. Este o cale ușoară și binecuvântată pentru a veni în ajutorul celor plecați dintre noi. Dacă am putea, ne spune Sfântul Laurențiu, să punem pe talgerul unui cântar toate faptele bune care sunt rugăciunile, posturile, mortificațiile și pomenile, și pe celălalt talger o singură Sfânta Liturghie, greutatea acesteia va întrece pe a tuturor celorlalte fapte, pentru că la Sfânta Liturghie se jertfește Acela în care locuiește toată plinătatea dumnezeirii.

Întotdeauna, dar mai ales în luna noiembrie, luna sufletelor din Purgator, să cerem să se celebreze Sfinte Liturghii pentru cei ce nu mai sunt pe acest pământ sau să ascultăm Sfinte Liturghii pentru ei.

La moartea unui călugăr din mănăstire, Sfântul Grigore cel Mare a cerut celorlalți călugări să celebreze Sfinte Liturghii timp de 30 de zile de-a rândul pentru cel mort. A treizecea zi Sfântul Grigore a fost înștiințat că sufletul călugărului a fost eliberat din Purgator. De atunci a rămas în Biserică „Gregoriana”, celebrarea fără întrerupere de 30 de Sfinte Liturghii cu convingerea că în a treizecea zi sufletul va fi eliberat.

Împodobim cu crizanteme mormintele rudelor și apropiaților noștri, le luminăm mormintele, îi căutăm în rugăciuni și amintiri, să nu uităm însă de aceia pentru care nu se roagă nimeni. Să nu-i uităm nici pe Episcopii noștri Martiri și Sfinți și pe preoții noștri care și-au dat viața pentru credință.

Sufletele din Purgator primesc cu bucurie ajutorul nostru, dar, după credința Bisericii, și ele ne vor veni în ajutor.

„Odihna cea veșnică dă-le-o lor, Doamne, și lumina cea fără de sfârșit să le strălucească lor. Să se odihnească în pace! Amin.

CALEA DESĂVÂRȘIRII

Despre rugăciune

N-aș putea să vă aduc nimic nou, spunea Papa Celestin, vorbind despre însemnătatea rugăciunii, decât ceea ce a spus înaintașul meu Zosim. Oare este un timp în care să n-avem nevoie de ajutorul lui Dumnezeu? De aceea, în tot felul de împrejurări să ne îndreptăm întotdeauna către El, căci ar fi o mândrie foarte mare ca omul să îndrăznească să creadă că poate face ceva prin el însuși.

Părintele spiritual

din Alfonso Rodriquez, SJ

“Calea Desăvârșirii Creștine”, vol. I,

Oradea 1933

SUMAR

Editorial.....	2	Papii secolului al XX-lea.....	15
Păcatul.....	4	Rondelul crizantemei.....	16
„Istoria românilor din cele mai vechi timpuri până astăzi”	5	Comunicat.....	20
Pagini bilingve.....	10	Credință, Slujire, Statornicie.....	17

Păcatul

Din marea opera a lui Dumnezeu, singura notă discordantă, care poate să fie un element negativ, este omul.

Toate au un glas de laudă la adresa Lui și toate, negreșelnic, Îl urmează. Nu există o ființă în natura creată care să se abată de la legile Lui, o abatere de la legile Lui ar fi un cataclism, singur omul poate să-L tăgăduiască, să-L refuze.

Omul, singur în fața celor care Îi caută slava și mărirea, Îl denigrează, Îl vorbește de rău, Îl judecă și chiar Îl osândește. Există un domeniu în care se poate tăgădui și există o putere, o împărăție, în care putem refuza planul lui Dumnezeu, este *lumea morală*, lumea voinței noastre libere, este lumea spiritului nostru. *Marea* a făcut spinare de deal sub pașii Domnului Christos când a umblat pe apă. La glasul Lui, Lazăr a înviat, copilul din Nain s-a ridicat de pe dricul său. Bine zice *sutașul*: *„Doamne, nu m-am găsit vrednic să vii sub acoperisul meu; și eu am slugi sub ascultarea mea și spun: <Mergi și vino!> Tu, Doamne, Tu care ești Creatorul și Stăpânul, zici boalei să plece și pleacă, zici ca morții să fugă și ei fug. Doamne, zi numai o vorbă și se va tămădui sufletul meu”*.

Este rugăciunea unui păgân care a crezut în Christos. Așa sunt spusele lui Dumnezeu toate, însă Dumnezeu respectă voința noastră liberă. Dacă am ști să respectăm libertatea omului așa cum a respectat-o Dumnezeu. Eu sunt Alfa și Omega. Eu singurul Astru, celelalte sunt constelațiile Mele.

Nu există decât un prenume

Eu. Ceilalți nu sunt. Tu singur refuzi lui Dumnezeu ascultarea și supunerea.

Tu cunoști de acum planul lui Dumnezeu asupra vieții tale, punctual de vedere al lui Dumnezeu, de acum tu știi a aprecia divinul, tu știi a gândi divin, tu știi a iubi divin. Cu toate acestea, iată omul ridicându-se și împotrivindu-se lui Dumnezeu. Această negare constituie catastrofa lumii morale și din ea izvorăsc consecințele dezastruoase în care se găsesc astăzi așezările omenești și care se numește *„Păcat”*. Așa respectă omul cuvintele: *„Atâta a iubit Dumnezeu omenirea!”* Eu răspund: *„Atât Te-am urât pe Tine, Doamne!”*

Cine poate să deslușească păcatul? Cine poate să deslușească întinderea păcatului? Este atitudinea sufletului nostru față de Dumnezeu. Este o atitudine de negare prin care respectăm în sufletul nostru acel *„Nu”* odinioară rostit de *Lucifer* care a rămas și în literatură cu acest nume de *„Duh care întotdeauna neagă”*.

Păcatul nu este o atitudine izolată de noi, ci este o atitudine a noastră.

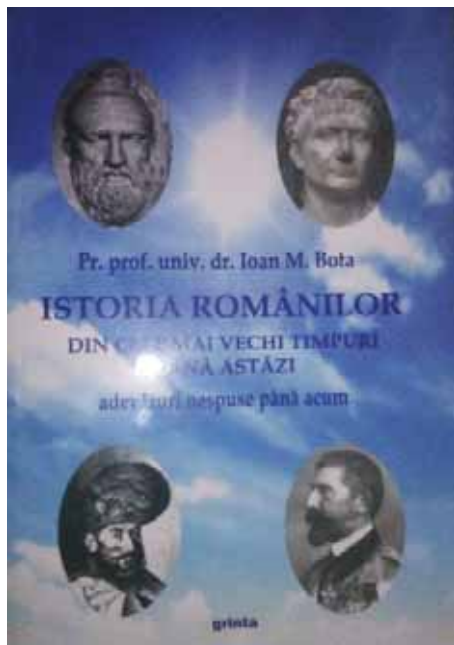
Dumnezeu are un plan pe care vrea să-l realizeze cu mine, dar nu mi-l impune, deși fiind Creatorul meu, Stăpânul meu, judecătorul meu, îmi lasă Dumnezeu această *libertate* mie, și aceasta face noblețea mea. Acesta este *păcatul: refuzul, negarea*.

„Tu, Doamne, mi-ai dat cele Zece porunci, dar al bunătății Tale, al dreptului Tău de Creator, dar eu zic: Mă împotrivesc, nu accept, nu sunt de accord cu Tine, Doamne”.

Episcop Ioan SUCIU

„Istoria românilor din cele mai vechi timpuri până astăzi”

- adevăruri nespuse până acum -

Autorul cărții, Pr. prof. univ. dr. Ioan M. Bota, și titlul volumului, **„Istoria românilor din cele mai vechi timpuri până astăzi - Adevăruri nespuse până acum”**, Ed. Grinta, Cluj-Napoca, 2014, au fost cel mai puternic îndemn pentru cititul operei. Manipularea istoriei atât de practică astăzi ne-a obosit, îndepărtăm cu un gest de pe masa noastră de lucru cărțile cu subiect istoric de teama că autorul nu a înțeles sau nu a vrut să înțeleagă că **„nimic nu va face totuși ca trecutul să fie altceva decât ce a fost”**.

Faptul că volumul este gândit și lucrat de un preot-istoric, de o

conștiință care caută și respectă adevărul, ne-a dat siguranță lecturii.

Cuvântul introductiv **„Semn de prețuire pentru autor și îndemn către cititor”**, al Acad. Ioan-Aurel Pop este certitudinea motivării noastre. Ioan-Aurel Pop îl consideră pe Părintele - autor asemenea înaintașilor săi, învățații Școlii Ardelene, și continuator al lor. Ca și aceștia, Părintele știe că **„istoria este învățătoarea vieții”** și cunoașterea ei poate evita repetarea erorilor. Și tot ca aceștia face să treacă în paginile scrise adevărata iubire de țară, **„enclavă latină la porțile Orientului”**, și de Biserica Română Unită cu Roma, Greco-Catolică și oamenii ei fără asemănare.

„Cuvânt înainte”, textul autorului, motivează introducerea în lucrare a unor adevăruri ocolite în numeroasele tratate de istorie privind viața poporului român, este vorba de existența Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică, Biserica Blajului, de rolul ei fundamental în nașterea conștiinței naționale moderne și în formarea culturii noastre moderne și a învățământului.

Era de mult timpul ca aceste adevăruri să fie făcute cunoscute, în absența adevărului, oricând poate fi posibilă repetarea erorilor - e suficient să amintim încercările unor slaviști de a

(continuare în pag. 6)

șterge din conștiința românilor originea romană a poporului nostru și latinitatea limbii, iar mai recent accentuarea, dincolo de documente, a elementului dacic, tot pentru a înlătura acest adevăr.

Așa cum ne informează titlul, suntem în fața unei istorii complete a poporului român (și românii din afara granițelor) - din cele mai vechi timpuri până astăzi -, bazată pe o bibliografie română și străină din cele mai întinse, utilizată însă cu discernământ critic. Remarcăm în pagina bibliografică prezența marilor istorici ai Blajului, unii prețuiți în mod deosebit de N. Iorga și ignorați de mulți istorici români, și ale unor personalități de mare înălțime a culturii noastre: Ioan Bianu, Augustin Bunea, G. Barițiu, Octavian Bârlea, Timotei Cipariu, Elie Dăianu, Ioan Georgescu, Samuil Micu, Iacob Radu, Gh. Șincai, Aloisiu Ludovic Tăutu, Zenovie Păclișanu, prof. Al. Borza, Ștefan Manciu, Episcopii Ioan Bob și Ioan Suci. Dacă avem în vedere și Dosarele din Arhivele Securității, bibliografia consultată lasă să se întrevadă dimensiunea adevărilor tănuite.

Prezentarea completă și critică a istoriei poporului român, Părintele a cuprins-o în XIX capitole, acoperind peste 800 de pagini, la finalul cărora se descrie pe sine însuși într-un mic medalion: „**Ioan M. Bota-notă bibliografică**”. Întregul conținut este redat în patru secvențe mari: „**Epoca străveche**”, „**Epoca veche**”, „**Epoca**

modernă” și „**Epoca contemporană**”.

În prima secvență a lucrării, „**Epoca străveche**”, Părintele expune câteva particularități care definesc spațiul nostru geografic, istoria și omul locului. Apreciem aceste pagini pentru adevărul creștin afirmat la începutul drumului nostru în lume: omul este creat de Dumnezeu, este purtător al luminii oriunde s-ar afla pe pământ, ne reamintește Părintele: „**Atât trupul, cât și sufletul omului provin de la Dumnezeu, indiferent din ce specie, rasă umană face parte, cu aceleași caractere specific umane din orice regiune a pământului**” (Pr. prof. univ. dr. Ioan M. Bota, „Istoria românilor din cele mai vechi timpuri până astăzi - Adevăruri nespuse până acum”, Ed.Grinta, Cluj-Napoca, 2014, p.20).

Înzestrat cu gândire și conștiință, omul este responsabilul faptelor sale și, dând o măsură mai largă ideii, este responsabilul istoriei pe care o înfăptuiește. Privind astfel istoria noastră, suntem obligați să ne recunoaștem obiectiv eșecurile și reușitele. Pornind de la această viziune a istoriei, vom încerca să desprindem câteva momente hotărâtoare în devenirea noastră ca popor și în trecerea prin timp.

Autorul situează cursul istoriei românilor de totdeauna în contextul european, fundamental creștin, punând în evidență, astăzi, cetățenia
(continuare în pag. 7)

(urmare din pag. 6)

comună a celor care facem parte din U.E., în respectul față de istoria, cultura și tradițiile fiecărei țări. Gândirea autorului este profundă, analiza realităților istorice o face în strictă dependență de cauze, luând în considerare relațiile și determinările complexe, cuprinderea sintetică și concluziile sunt de stringentă obiectivitate.

Părintele Ioan M. Bota plasează începutul vieții umane în continental nostru în epoca paleolitică (600.000-5500 de ani î. de Cr.), dar dovezile arheologice le aduce din aria geografică a țării noastre argumentând viața umană pe aceste pământuri.

În secvența „*Epoca veche*” tratează istoria antică a poporului român: Dacia, Burebista și Decebal, cucerirea Daciei de către Traian (106 d.Cr.), colonizarea cu coloniști „*ex toto orbe Romano*”, romanizarea Daciei și formarea poporului român și a limbii române, poporul, din contopirea dacilor cu romanii, actul de naștere fiind „*Columna lui Traian*”. În ceea ce privește limba, s-a impus limba latină și limba noastră o dovedește fiind limba latină vorbită de peste două mii de ani de urmașii romanilor care suntem noi românii. Latinitatea limbii este demonstrată de latinitatea structurii gramaticale și a fondului lexical de cuvinte, de circulația lui. Cuvintele dacice sunt puține, nu se cunoaște gramatica limbii dacice, ceea ce împiedică cunoașterea imaginii

acestei limbi pierdute. Procesul de formare a poporului român și a limbii române era încheiat la venirea slavilor (sec.al VI-lea), legile fonetice, care au funcționat asupra cuvintelor latine nu mai acționează în cuvintele slave, care intră în limba noastră ca influențe, cum au intrat și intră cuvinte din limbile popoarelor cu care am fost sau suntem în contact direct sau în contact cultural. Cea mai puternică influență în limba noastră este influența limbii franceze.

Devenită provincie romană, Dacia a cunoscut o perioadă importantă de progres economic și cultural, a cunoscut simultan procesul de formare al poporului român și creștinismul adus de coloniștii romani - termenii de bază ai religiei creștine, peste 65% sunt latini, centrul creștinismului fiind Roma și Papa. Creștinismul daco-latin a cunoscut o dezvoltare puternică, Biserica fiind bine organizată. Sf. Nicetas al Remesianeii (340-424), născut în Dacia, a avut o largă activitate misionară în spațiul daco-roman. El a stabilit ritul daco-latin, nici grec- bizantin, nici romano-latin, iar strămoșilor noștri li s-a predicat în limba latină.

Încreștinarea bulgarilor în ritul bizantin cu limbă slavonă „*ne-au impus și nouă acest rit și ortodoxia separate de Biserica Romei*” (Op. cit.p.99). Urmările au fost multe și dureroase, menționate de istoricii și

(continuare în pag. 8)

oamenii de cultură. Reținem afirmația lui Sextil Pușcariu: „...*tot ceea ce ne leagă de frații noștri din vestul Europei fusese înăbușit în noi în curs de veacuri, legăturile care ne-au fost firești fuseseră tăiate și capetele lor înnodate cu Orientul străin nouă prin sânge și aspirațiuni. Într-o vreme când orice mișcare culturală se reflecta prin Biserică, ortodoxismul nostru a fost evenimentul cel mai grav în urmări pentru dezvoltarea noastră culturală, căci el ne-a legat pentru veacuri întregi de cultura Orientului făcând un zid despărțitor față de catolicismul vecinilor din vest și din nord, care ne-ar fi putut transmite cultura europeană*” (Op. cit., p.99).

Urmând firul istoriei, Părintele Bota dezvăluie cu tristețe adevărul: „*Ca un munte zăcu această limbă străină, slavona*”, peste poporul român „*timp de aproape opt veacuri, înăbușind orice manifestare mai înaltă a cugetării...*” (Op. cit., p.271).

Privirea pătrunzătoare a istoricului știe să găsească în noianul tuturor relelor forța interioară a omului datorită căreia depășește obstacolele, și această convingere o mărturisește prin cuvintele lui E. Lovinescu: „*Datorăm virtuților și însușirilor noastre sufletești admirabile pe care ni le lăsară moștenire părinții noștri etnici Daco-Romani, că până acum nu ne-au înghițit nici puhoiul barbar,*

nici oceanul slav, nici torentul turcesc, nici putreziciunea morală greco-fanariotă” (Op.cit., p.272).

Istoria noastră consemnează în cursul ei evenimente cruciale, cu consecințe importante sau chiar salvatoare pentru noi românii. Un astfel de eveniment a fost „*Unirea românilor din Transilvania în credință cu Biserica Romei*”, la 1700. Opera Unirii a înfăptuit-o Mitropolitul Atanasie Anghel (1691-1713) - Biserica Ortodoxă din Ardeal era mult calvinizată - Unirea cu Roma era singura salvare. Sinodul de la Alba Iulia din octombrie 1698 consfințește Unirea: „*Noi mai jos subscrișii Vlădica, protopopii și Popii Bisericilor românești dămu în știre tuturoru căroră se cuvine mai vârtosu țierei Ardealului, judecând schimbarea acestei lumi înșelătoare și nestarea și neperirea sufletelor, căruia în măsură mai mare trebuie a fi decât toate, de buna voia noastră ne unim cu Biserica cea catolicească și ne mărturisim a fi mădularele cestei sfinte catolicești a Romei...*” (Op.cit., p.275). E de reținut că motivul religios a fost cel hotărâtor pentru Unire. Prin Unirea cu Roma am reintrat în comunitatea spirituală occidentală de care am fost rupți fără voia noastră, păstrând însă tradiția orientală, exprimată prin ritul grecesc. Cele două Diplome Leopoldine date de Impăratul Leopold I consfințesc

(continuare în pag. 9)

drepturile acordate românilor datorită Unirii. Pentru români uniți s-au deschis acum porțile marilor universități din Roma și Viena, Episcopul Ioan Inochentie Micu Klein (1692-1768) creează Blajul, Ep. Petru Pavel Aron deschide în 1754, la Blaj, primele școli moderne în limba română, vestitele Școlile ale Blajului - fântâni ale darurilor - pentru cei ce doresc să învețe, indiferent de confesiune. Preoții și intelectualii formați de Biserica Unită cu Roma au creat Școala Ardeleană, exponenții ei, Samuil Mic Clain, Gh. Șincai, P. Maior și Ion Budai-Deleanu au pus bazele culturii noastre moderne prin lucrările lor teologice, filozofice, istorice, lingvistice și literare, au introdus scrierea cu litere latine, înlăturând alfabetul chirilic, atât de străin nouă, dar susținut de Biserica Ortodoxă care vedea în literele latine o armă a catolicismului.

În secvența „*Epoca modernă*” autorul tratează o perioadă din istorie cu evenimente care au grăbit procesul de modernizare al țării: ***Renășterea națională. Tudor Vladimirescu, Revoluția de la 1848, Unirea Principatelor, Carol I al României*** căruia i se datorează obținerea independenței țării, crearea instituțiilor statului modern și a bazelor unei dinastii, ***România-Regat, Primul Război Mondial și Formarea Statului Național Unitar.*** Distingem în lucrare paginile care

prezintă dezvoltarea științei, literaturii și a artei, dar și a marilor personalități din cultura și viața social-politică.

A patra secvență, „*Epoca contemporană*”, înscrisă perioada dintre cele două Războaie Mondiale, situația economico-socială, cultura și știința, reprezentanții ei. Cu paginile capitolului „*Românii în timpul celui de-al Doilea Război Mondial*”, alături de document, autorul introduce istoria care „*au fost scrisă în inima mea*”, cum spunea I. Neculce. Cu această parte, istoria Părintelui I. Bota primește și un caracter memorialistic.

România sub regimul comunist pune în lumină obediența Partidului Comunist Român față de U.R.S.S. transformarea țării într-un stat totalitar. Odată cu abdicarea silită a Regelui Mihai I, la 30 decembrie 1947 și proclamarea Republicii Populare Române, toate orizonturile se închid, se deschid însă închisorile. Biserica Ortodoxă urmează modelul ortodoxiei rusești stanilizată, Biserica Română Unită cu Roma, Greco-Catolică este scoasă prin violență în afara legii, existența ei va fi în clandestinitate, pe un singur drum, cel al martiriului. Toți Episcopii greco-catolici au murit în detenție: I.P.S. Valeriu Traian Frențiu, Cardinal Iuliu Hossu, P.S.S. Ioan Bălan, P.S.S. Alexandru Rusu, P.S.S. V. Aftenie, P.S.S. Ioan Suciuc și P.S.S. Tit Liviu Chinezu; în detenție au murit și elitele intelectuale ale țării.

(continuare în pag. 12)

PAGES BILINGUES

Association des Amis de l'Église Gréco-Catholique de Roumanie, Blaj

“C’est ce que derange qui fait vivre”

Cardinal Alexandru Todea

André Alain: Beiuș et Oradea

J’ai rejoint à Câmpeni la sympathique vallée de l’Arieș qui a profité d’un programme d’aide au développement du tourisme rural. Je l’ai suivie sans peine jusqu’à la naissance de l’Arieș. Près d’elle je me suis arrêté dans un petit bar au nom très évocateur «Ulița Spre Europa». Puis, en fin de matinée, accompagné du chant des oiseaux et de quelques flocons de neige j’ai atteint le col de Vîrtop. Il me restait suffisamment de temps pour dévaler la pente vers Ștei, me félicitant de n’avoir pas eu à la monter et me disant que si «un Tour de Roumanie» passait par là, les coureurs pourraient s’en donner à cœur joie et cela permettrait de faire connaître les richesses touristiques de ce beau pays.

Dimanche des Rameaux à Beiuș.

Puis le 15 Avril, je fais mon entrée à Oradea. Je prends contact, en passant, avec le séminaire théologique. Et je file vers l’autre bout de la ville où je suis attendu. Et voilà que devant moi, sur le trottoir presque désert, j’aperçois venant vers moi un couple qui déambulait lentement, l’un soutenant l’autre, et que je reconnus immédiatement. J’étais passé chez eux juste avant et déçu de ne pas les trouver je continuais mon chemin décidé à reprendre contact dès que possible et voilà qu’un bon ange les conduisait, là, maintenant à ma rencontre. C’était mes bons vieux amis le Dr. Eugen Balas et Mme Otilia. La surprise fut réciproque, la rencontre de courte durée. Mais les rendez-vous étaient pris, il ne me restait plus qu’à rejoindre la strada Podului, ce que je fis non sans mal. En effet je l’avais fréquentée il y a une vingtaine d’années, au temps où j’étais venu faire un séjour à Oradea à la demande de l’AEGCR comme professeur assistant de français à l’institut et au lycée gréco-catholique qui redémarrèrent. Depuis ce temps-là j’avais un peu perdu mes repères. Enfin je pus rencontrer mon ami Georges Tileaga. Je pus profiter pendant la Semaine Sainte, cette sainte semaine, de son hospitalité, de sa gentillesse, de sa culture, et l’assister de ma sympathie pendant les moments difficiles qu’il lui fallait assumer. J’espère l’avoir aidé à porter sa croix, et le Samedi Saint j’ai profité de l’hospitalité du recteur du séminaire, ce jeune et brave Antoniu Chifor afin de pouvoir participer convenablement et confortablement à la Saint Nuit de la Résurrection et chanter les innombrables et sonores «HISTOS A ÎNVIAT». Il ne manquait plus qu’à partager un repas familial, un vrai repas de circonstance, copieux et savoureux, pour compléter symboliquement la célébration de la Pâques, ce qui fut fait grâce à l’aimable invitation d’Otilia et Eugenio Balas et de leurs enfants. Merci à eux et Deo gratias.

Mon ami Gigi fit tout ce qu’il pouvait pour m’aider à reprendre la route dans de bonnes conditions. Donc le Lundi je reprenais mon périple après cette interruption qui me prit un peu de temps dans mon planning, mais je ne voulais pas célébrer la Pâques à la sauvette et je fus amplement récompensé. Ce ne fut pas du temps perdu.

„Ceea ce ne deranjează ne face să trăim”

Cardinal Alexandru Todea

Andre Alain : Beiuș și Oradea

Am ajuns la Câmpeni și pe frumoasa vale a Arieșului, care a profitat de un program de ajutor în dezvoltarea turismului rural. Am urmat Arieșul fără greutate până la izvoarele sale. Acolo m-am oprit la un micuț bar cu nume foarte evocator „Ulița Spre Europa”. Apoi, spre sfârșitul dimineții, însoțit de cântecul păsărilor și de câțiva fulgi de nea am atins vârful Vîrtop. Îmi rămânea destul timp pentru coborârea spre Ștei, felicitându-mă că trebuie să cobor și nu să urc, și spunându-mi că dacă un Tur al României ar trece pe acolo, cicliștii l-ar parcurge cu plăcere și ar avea ocazia să cunoască bogăția turistică a aceste frumoase țări.

Duminica Floriilor la Beiuș.

Apoi, la 15 aprilie mi-am făcut intrarea în Oradea. Am luat în trecere legătura cu Seminarul Teologic. Apoi mă îndrept înspre celălalt capăt al orașului, unde sunt așteptat. Și iată că înaintea mea, pe trotuarul aproape gol, observ, îndreptându-se spre mine o pereche care se plimba fără grabă, susținându-se unul pe altul. I-am recunoscut imediat. Tocmai trecusem pe la ei și dezamăgit că nu i-am găsit acasă, îmi continuam drumul hotărât să-i întâlnesc totuși cu prima ocazie, când iată că un înger bun îi aducea chiar acum în drumul meu. Erau vechii mei prieteni dr. Eugen Bălaș cu soția, d-na Otilia. Surpriza a fost reciprocă, și deși întâlnirea a fost scurtă, legătura era stabilă. Nu mai îmi rămânea decât să ajung pe strada Podului, lucru care nu a fost chiar ușor de făcut. De fapt frecventasem locul cu douăzeci de ani înainte, pe când venisem în Oradea la invitația AEGCR, ca profesor asistent de limba franceză la Institutul și la Liceul Greco-Catolic, care tocmai își reluau existența. Dar între timp, se vede că mi-am pierdut o parte din repere.

În sfârșit, îl întâlnesc pe prietenul meu George Tileaga. Am putut profita în Săptămâna Sfântă de ospitalitatea sa, de amabilitatea sa, de cultura sa, și am putut să-l asist, cu toată simpatia mea, în momentele grele prin care trebuie să treacă. Sper că l-am ajutat să-și poată purta crucea. În Sâmbăta Mare am profitat de ospitalitatea rectorului Seminarului, acest tânăr și curajos Antoniu Chifor, apoi am participat cu plăcere și mulțumire la Liturgia de Înviere și am cântat nenumărate și sonore „CRISTOS A ÎNVIAT”. Nu-mi mai rămânea decât să particip la o masă pascală în familie, o masă adecvată momentului, copioasă și savuroasă, pentru a completa simbolic celebrarea Paștelui, ceea ce s-a îndeplinit mulțumită amabilei invitații din partea Otiliei, a lui Eugen Bălaș și a celor doi fii ai lor. Le mulțumesc, Deo gratias.

Prietenul meu Gigi a făcut tot posibilul pentru a mă ajuta să-mi reiau călătoria în cele mai bune condiții. Deci luni îmi reluam periplul, după această întrerupere care mi-a consumat ceva timp din planning-ul meu, dar nu aș fi dorit să sărbătoresc Paștele în fugă și am fost bine recompensat pentru aceasta. Nu a fost un timp cheltuit degeaba.

(urmare din pag. 9)

În timpul dictaturii lui Ceaușescu, cultul personalității a luat proporții în afara oricăror limite, în timp ce poporul era umilit și sărăcit, într-o luptă permanentă pentru supraviețuire.

Prăbușirea comunismului în 1989 a făcut să renască speranțele - un moment deosebit a fost vizita Papei Ioan Paul al II în țara noastră.

De la obținerea libertății, țara a fost pusă să recitească și să țină seama de învățămintele istorice. „*O regenerare morală profundă a vieții bazată pe temeiurile credinței creștine predicate de Mântuitorul Isus...*”, ne asigură Părintele, este singura cale de urmat astăzi și în toate zilele care vor veni.

„*Istoria românilor*”, opera Părintelui Ioan M. Bota ar trebui să fie citită de toți românii, dar nu îndrăznim să gândim așa departe, suntem însă siguri că va fi citită de cei care doresc să cunoască adevărul.

Otilia BĂLAȘ

**„Ioan M. Bota
- notă bio-bibliografică”**

Desprinsă din opera „*Istoria românilor din cele mai vechi timpuri până astăzi - adevăruri nespuse până acum*”, nota (mai mult decât modest numită!!), două pagini care

încheie volumul, este o mărturisire a Părintelui Ioan M. Bota despre sine. Dacă ar fi să-l cunoaștem pe Părintele doar din destăinuirea sa, am spune că în lumea vanităților și a răutăților care ne înconjoară am întâlnit pe cel mai umil om cu putință.

Dar, dacă încercăm să-l privim pe Părintele prin opera pe care a creat-o, vom fi în fața unui istoric de mare prestață, provenit din Școala Ardeleană și continuator al ei.

Dacă-l privim coborând din ținuturile sale maramureșene, suntem mișcați de profunzimea și sinceritatea iubirii de țară. Regăsim acest profund sentiment exprimat și

(continuare în pag. 13)

în textul „*Cuvântului înainte*” la opera prezentată: „*Lucrarea este un omagiu plin de recunoștință și respect memoriei înaintașilor noștri trăitori pe pământul românesc pe care l-au lucrat, apărat și sfințit cu jertfele aduse în apărarea ființei noastre naționale și ni l-au transmis cu toate bogățiile și frumusețile lui nouă, urmașii lor*”.

Dacă privim preotul luminat cu toată lumina credinței, ne regăsim în rugăciunea zilnică a Părintelui: „*Doamne, împrumută-mi o fâșie din veșmântul Tău, pentru a adăposti sub ea pe toți oamenii cu poverile lor...*”

Acestea sunt motivele care ne îndeamnă să ne apropiem de Părintele privindu-l ca în două oglinzi paralele: așa cum se vede Părintele și așa cum îl vedem noi.

În datele biografice din „*notă*”, Părintele ne spune că s-a născut la 16 ianuarie 1920 în comuna Rona de Jos din județul Maramureș, într-o familie de țărani. A fost elev la „*Scoala Normală Română Unită Oradea*”, dar, în urma Dictatului de la Viena - 1940, se refugiază la București unde va urma ultimele două clase. După absolvire, urmează „*Scoala Militară de Ofițeri de rezervă*”, e trimis pe front și din 24 august 1944 este prizonier în U.R.S.S.

După înapoierea din prizonierat a urmat *Academia Teologică Română Unită din Blaj* obținând licența în anul 1948, anul de început al *Martiriului*

Bisericii Unite. Pentru neclintita credință catolică a fost arestat și întemnițat la Aiud. Pus în libertate în 1949, a lucrat ca „muncitor zilier”. Reprimit la studii, a urmat Facultatea de Filozofie la Universitatea din Cluj, și, tot la aceeași Universitate, Facultatea de Filologie și Istorie. În 1977 a obținut doctoratul în istorie la Universitatea din București. Până în 1989 a fost profesor la „*Școala Generală*” din Cojocna, apoi la Florești și Gilău; din 1990 a fost profesor universitar la *Institutul Teologic Universitar Român Unit „Sfântul Ioan Evanghelistul”* din Cluj și la „*Institutul Teologic Universitar Unit*” din Oradea.

În tot acest timp era protopop al Protopopiatului Unit din Huedin, angajat în lupta grea de reînființare a parohiilor greco- catolice.

Oricât de mari și importante erau solicitările, Părintele Bota a desfășurat o muncă uriașă de cercetare a istoriei noastre, a participat la simpozioane și sesiuni științifice în țară și în străinătate și a scris peste 750 de lucrări. Amintim doar câteva titluri: „*Istoria Bisericii universale și românești*”, „*Omagiu Cardinalului Iuliu Hossu*”, „*Martiri și mărturisitori ai Bisericii din România*”, „*Patrologia*”, „*Avram Iancu și colaboratorii lui în revoluția din 1848-1849*” și opera prezentată în revistă, „*Istoria românilor din cele mai vechi timpuri până astăzi* -

(continuare în pag. 14)

adevăruri nespuse până acum”.

În decursul vieții s-a bucurat de distincții; i s-a acordat „***Virtutea Militară de Război***” - o recunoaștere a meritelor militare ale colonelului care a fost, astăzi cunoscut veteran de război. Părintele este apreciat pentru contribuția sa deosebită în cunoașterea istoriei, pentru cultură și civilizație, dar Părintele nu a așteptat niciodată onoruri și recunoștință. Ceea ce însă l-a făcut fericit a venit din partea Bisericii sale, Biserica Catolică, fiind distins de Papa Ioan Paul al II-lea cu titlul de „***Prelat Papal***”.

Părintele face parte din acei oameni rari care au știut să-și trăiască viața cu mare intensitate, fără să lase în urmă vreun pustiu, deși vremurile i-au fost potrivnice.

Citindu-i opera, am simțit că atunci când a scris-o apăsa asupra inimii Părintelui „***greutatea lumii***”, cum ar fi spus Antoine de Saint Exupery: durerea celor refuzați și nedreptățiți chiar de ai lor, durerea purtată zeci de ani de Biserica Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, de Episcopii, preoții și credincioșii ei, a Bisericii căreia i s-a nesocotit ***rolul esențial pe care l-a avut în istoria culturii și civilizației românești***” și i s-a luat tot ce au clădit înaintașii ei, până și dreptul la existență.

Caracterul Părintelui și formația sa de preot l-au ajutat să distingă valorile stabile în noianul de zădărnicii

din societatea comunistă și, cu voință și cu ordinea fiecărei zile, și-a reluat studiile, încât, cu toată competența, să ajungă să scrie lucrări istorice nu numai întemeiate pe respectul adevărului, dar și cu un mesaj de încredere și speranță în atingerea binelui și cu deplină certitudine că „***Ceasul Domnului***” va veni și pentru Biserica Unită cu Roma. Acestei Biserici i-a dăruit și îi dăruiește drept omagiu tot ce a creat și creează.

L-am cunoscut pe Părintele în anii când făcea naveta Cluj-Oradea împreună cu Pr. Vasile Fernea, ca să predea la Institutul nostru Teologic reînființat și să clădească suflete. Nu mai erau de mult tineri. Pentru noi, oamenii de așa înălțime, înălțime atinsă fără eforturi sau ignorându-le în numele unui ideal, astfel de oameni erau de întâlnit numai prin cărți, dar ei, adevărat, tot mai puțini, erau printre noi, erau preoții noștri.

Părintele Bota trăiește de peste 90 de ani nu din ceea ce a primit de la viață, ci din ceea ce dăruiește, căci doar așa se vede împlinit. Capacitatea intelectuală, vioiciunea și puterea de muncă i-au rămas neatinsse de timp. Părintele continuă să scrie, iar noi așteptăm mereu să primim darurile. Așteptăm cu bucurie și nerăbdare pentru că Părintele știe să ne deschidă ferestre spre drumul drept al credinței și al unei vieți exemplare.

O.B.

Papa Ioan Paul al II-lea (XII)

„Să nu vă pierdeți niciodată încrederea, să nu vă lăsați învinși, să nu fiți descurajați...Vă implor să aveți încredere...întotdeauna să căutați puterea spirituală ce vine de la El și unde generațiile fără număr ale părinților voștri le-au găsit...Să nu vă despărțiți niciodată de El. Să nu vă pierdeți niciodată libertatea spirituală...”, le-a spus Papa Ioan Paul al II-lea polonezilor înainte de plecare(George Weigel, „Martor al speranței” - Biografia Papei Ioan Paul al II-lea (1920-2005) Galaxia Gutenberg, 2007, p.276).

Pelerinajul Sfântului Părinte în Patria sa a oferit polonezilor experimentarea demnității *„ca indivizi și a autorității lor solidare”*. De la această vizită a Papei, polonezii nu s-au mai putut întoarce niciodată la situația dinainte, *„Sfântul Părinte a început exorcizarea fricii, a lipsei de morală, a lipsei de speranță, care până atunci împiedecaseră solidaritatea societății”*.

La întrebările puse persoanelor despre pelerinajul Papei, după înapoierea Sfântului Părinte la Roma, răspunsurile arătau deja schimbarea. Un student spunea că pelerinajul a fost un moment în care: *„lumea artificială din jurul nostru, lumea minciunii comuniste s-a prăbușit*

pur și simplu”. Și a continuat: *„Poate că trebuie să trăim și să murim sub comunism. Dar acum ceea ce îmi doream să fac era să trăiesc fără minciună”* (Op. cit., p.378).

Un vechi prieten și coleg al Papei, Părintele Josef Tischner, spunea că oamenii au ajuns la o decizie fundamentală: să nu mai mintă.

Vizita Papei a zguduit puternic comunismul polonez, pentru că s-a creat *„o înțelegere instinctivă, la nivel de masă, că reînnoirea morală <prin noi> trebuie să devină baza oricărei provocări serioase pentru <ei>”* (Op. cit. p.378).

Unui miner i s-a pus întrebarea de ce trebuie să fie cineva religios într-un stat comunist. Răspunsul a fost uluitor: *„Pentru a o lăuda pe Mama lui Cristos și a le face în ciudă acestor ticăloși”*.

Pentru Papa, sensul dat lui *„noi”* era foarte important, era un mijloc de a se adresa fiecărui polonez în parte, personal, de a stabili un contact de la om la om. Astfel s-a născut în conștiința fiecăruia întrebarea: *„Sunt eu oare atât de responsabil, pe cât ar trebui să fiu?”* Vizita Papei a însemnat o mare lecție de demnitate pentru fiecare persoană și pentru țară.

(continuare în pag. 16)

(urmare din pag. 17)

Guvernul „a răsufat ușurat” după plecarea Papei. În felul lor, comuniștii și-au îndeplinit angajamentele, televiziunea a transmis părți ale vizitei papale „într-o manieră tipică manipulării comuniste”. S-au transmis multe imagini, dar fără ca Papa să apară în ele. Un ziarist francez a comentat: „a fost ca și cum s-ar fi transmis un meci de fotbal, în care se transmite orice de pe stadion, dar niciodată mingea cu care se joacă”.

Ceea ce a frapat a fost că Papa a făcut apel nu numai la conștiințele credincioșilor, dar și ale ateilor, cărora le-a vorbit despre „etosul sacrificiului, în numele căruia, strămoșii noștri nu au încetat niciodată să lupte pentru demnitatea națională și umană”. A fost un cuvânt împotriva pasivității care permitea controlul unei forme străine asupra țării.

Toată vizita Papei a fost sub semnul iubirii dintre oameni: într-o parte era un om integru și luminat de credință, de cealaltă parte milioane de oameni care „se întorceau acasă cu mai mare respect pentru ei înșiși”.

Așa a început revoluția spirituală din Polonia. (va urma)

Bibliografie

George Weigel, „Martor al speranței” - Biografia Papei Ioan Paul al II-lea (1920-2005), Galaxia Gutenberg, 2007.

Rondelul crizantemei

Alexandru Macedonski

O crizantemă în mișcare
E-mpărăteasă strălucită
Printre roșatica-nserare
Peste grădină răspândită.

Minune-abia închipuită,
Și mai mult mica decât mare,
O crizantemă în mișcare
E-mpărăteasă strălucită.

Îi este fața zugrăvită
Spre-a fi aceeași arătare
De tinerețe neclintită,
Și-a fi crezută de oricare
O crizantemă în mișcare.

CREDINȚĂ, SLUJIRE, STATORNICIE

Dacă noi cultivăm credința noastră, creștem prin slujire, stăm ferm și drept ori ce s-ar întâmpla, atunci vom simți o dragostea statornică și puterea harului divin revărsând-se asupra noastră, aducând bucuria și mândria smerită de a fi creștini.

Credința este convingere religioasă deplină; fidelitate, devotament, statornicie față de cineva sau ceva. „Credința este răspunsul omului dat lui Dumnezeu care i se revelează și i se dăruiește, aducând în același timp un belșug de lumină omului aflat în căutarea sensului ultim al vieții sale”. (1) Năzuința omului spre Dumnezeu este înscrisă în inima ființei create cu litere de aur; ea face parte din caracterele întipărite și transmise prin codul său genetic, genomul uman prin care se înțelege masa totală de gene și alte informații ereditare ale unei unități structurale cu capacități potențiale de autonomie în exercitarea funcțiilor legate de ereditate, diversitate și determinare a caracterelor. Omul fiind creat de Dumnezeu, Creatorul nu încetează să-l atragă spre sine, și numai în Dumnezeu va găsi omul liniștea, pacea și fericirea pe care le caută neconținut. Temeiul cel mai profund al demnității umane derivă din chemarea omului la comuniune cu Dumnezeu și în acest sens omul poate fi numit o ființă religioasă.

Credința este virtutea teologică prin care omul crede în Dumnezeu, în tot ceea ce El ne-a spus și revelat și ceea ce Biserica ne-a propus și ne-a învățat să credem. Prin credință omul își încredințează destinul, în mod liber și necondiționat, în seama lui Dumnezeu. De aceea credinciosul creștin caută să cunoască pe Dumnezeu și se

străduiește să facă voia Lui. „*Dreptul din credință va fi viu*” (Rom. 117). Credința vie „*este lucrătoare prin iubire*” (Gal. 5,6). Darul credinței se încredințează celui care conlucrează cu harul dătător de viață și înțelepciune și umblă pe căile Domnului luminate de Isus. Credința este darul care nu numai că trebuie păstrat ca un bun de mare preț, dar ea trebuie și trăită după percepțiile creștine, dar și propovăduită pentru a înmulți cum se cuvine tananții dați spre administrare pentru că: „*Oricine va mărturisi pentru Mine înaintea oamenilor, mărturisi-voi și Eu pentru el înaintea Tatălui Meu*” (Mt. 10,32).

Credința în Cristos motivează și constituie o adevărată sursă de energie a sufletului. O asemenea credință este oxigenul spiritual, care, prin rugăciune, ia forma hranei pentru suflet. Când permitem credinței să se reverse liber în noi, ea trezește și însuflețește sentimentele noastre spirituale. Ea insuflă viață în sufletele noastre, acea viață care este ferită de moartea materiei din trup, viața veșnică. Când credința se revarsă, noi devenim sensibili la armonizarea cu șoaptele harului divin. Mințile noastre sunt luminate, pulsul nostru spiritual crește, inimile noastre sunt impresionate. Credința alimentează speranța și dragostea. Perspectiva noastră se schimbă; viziunea noastră devine mai clară, mai limpede; începem să căutăm ce este mai bun, știm să ne ferim de răul nostru și al altora; dobândim un sentiment mai profund al scopului vieții, iar disperarea face loc bucuriei, o bucurie a smereniei înălțătoare și mântuitoare.

Credința este un dar ceresc, o
(continuare în pag. 18)

virtute, dar ea trebuie căutată și cultivată în rugăciune, smerenie și fapte bune. *Lex orandi, lex credendi*; Legea rugăciunii e legea credinței. Credința vine atunci când noi dorim să credem și prinde tărie când noi o exercităm. Credința este produsul dorinței, încrederii și smereniei bazată pe o profundă reflectare. „*Rămâneți întemeiați în credință, întăriți și neclintiți de la nădejdea Evangheliei pe care ați auzit-o*” (Cl. 1.23).

Slujirea înseamnă angajare, în cazul de față, o angajare ca ostaș al oastei lui Isus. Deschiderea noastră către slujire ne ajută să depășim grijile, preocupările și propriile probleme. Când ne concentrăm energia noastră pe purtarea poverilor altora, propriile noastre poveri se micșorează, devenim mai fericiți, iar în viața noastră este mai multă esență. Condiția de discipol nu garantează scutirea de greutățile vieții, ci ne ușurează povara lor și ne ajută a le suporta prin puterea care ni se trimite prin harul divin. Isus ne spune: „*În lume necazuri veți avea; dar îndrăzniți. Eu am biruit lumea*” (In. 16.33). Să slujim cu smerenie, să îndrăznim cu speranță și să rămânem fermi până la sfârșit pentru că Dumnezeu nu dă omului o greutate mai mare de cum o poate el duce. „A birui în viață înseamnă a te birui pe tine”(Gib. I. Mihăiescu). Modelul slujirii supreme este Isus, care nu a venit pentru ca să I se slujească, ci pentru ca El să slujească și să-Și dea sufletul pentru cei mulți și oropsiți ai soartei (Mt. 20,28).

Slujitorul lui Cristos, urmând exemplul Stăpânului Său, îndeplinește o slujire umilă dar plină de dragoste. O astfel de slujire este făcută pentru Cristos în persoana celor nevoiași. Ea este adresată

cel mai adesea sfinților, dar este o slujire reciprocă în cadrul părtășiei în trupul lui Cristos și, la fel ca slujirea Evangheliei, este de fapt o slujire de reconciliere pentru lume. Capacitatea de a efectua o astfel de lucrare este un dar de la Dumnezeu încredințat celor care au o sfântă teamă și un spirit umilit față de El. Isus nu este numai modelul slujitor ca Mare Preot, ci este slujitor și în calitate de bun Păstor. El este adevăratul episcop al sufletelor noastre. Îngrijirea pastorală a turmei este o parte importantă din lucrarea de slujire și este strâns asociată cu predicarea Cuvântului ca pâine a vieții sau ca lapte spiritual neprefăcut, dar curat și hrănitor. Celebrare Cinei Domnului este un model de slujire a întregii Biserici. Biserica în calitate de comuniune plină de Spirit Sfânt a primit slujba de slujire de la însuși Cristos, ea fiind produsul împuternicirii divine. „Cristos este El însuși izvorul slujirii în Biserică. El a instituit-o, i-a dat autoritate și misiune, orientare și finalitate”. (2) Slujirea preoțească sau preoția ministerială se află în slujba preoției baptismale.

Ministeriul sacramental în Biserică este o slujire colegială și personală exercitată în numele lui Cristos; episcopul sau preotul acționând *in persona Christi Capitis*; în persoana lui Cristos - Capul. „Deoarece Cristos le-a încredințat apostolilor slujirea împăcării, episcopii, urmașii lor, și preoții, colaboratorii episcopilor, continuă să exercite această slujire”. (3) Preoția este, deci, sacramentul slujirii apostolice. Dealtfel, întreaga slujire și viața liturgică gravitează în jurul Jertfei Euharistice și a sacramentelor instituite de Isus Cristos. „Misterele vieții lui Cristos constituie fundamentul a ceea ce El, prin

(continuare în pag. 19)

intermediul slujitorilor Bisericii sale, împărtășește acum în sacrameinte, căci ceea ce era vizibil la Mântuitorul a trecut în tainele sale”. (4) Când trecem prin necazuri și greutăți, să nu abandonăm slujirea și nici rugăciunea, ci să le intensificăm și să le exercităm cu mai multă râvnă, încredere și dăruire, pentru a da vieții sensul ei adevărat: „Sensul viații stă în stăpânirea deplină de sine” (A. Malraux). În atenție să ne fie mereu calea desăvârșirii care trece prin suferințe, prin Cruce.

Statornicia este fermitate, constanță, neclintire în opinii, păreri și hotărâri; fidelitate, devotament. Credința creștină cere multă statornicie. Ea nu îngrădește și nu obligă pe nimeni în ce direcție să acționeze. Omul are dreptul său arbitru, el are deplina libertate de acțiune. Omul are la îndemână toate posibilitățile de alegere a căii pe care să o urmeze iar din momentul în care a ales propria cale i se propune să fie statornic. Nimeni nu îl oprește de a-și schimba opțiunea inițială, sau când consideră că a apucat pe o cale greșită, dar este bine ca de la început să cântărească mult și să apuce pe calea aleasă cu convingere și hotărâre fermă.

Spiritul lui Dumnezeu ne luminează și ne îndeamnă să acționăm în direcția bună imprimând în suflet o profundă statornicie și smerenie. Una dintre dovezile cele mai sigure ale smereniei este spiritul de ascultare. Statornicia și speranța noastră este adevărul, iar el se sprijină pe cuvântul lui Dumnezeu, Cuvânt de care trebuie să ne apropiem mereu și să nu ne îndepărtăm niciodată pentru că El este temelie cea mai solidă și cea mai rezistentă în fața tumultului de încercări ale vieții noastre. Tu ești Dumnezeu meu și în afară de Tine nu

există un alt învățător al adevărului ori unde și oricum ar ieși el la lumină. Căci suntem tari atunci când Tu ești tăria noastră, dar când tăria noastră se sprijină pe noi înșine, atunci ea nu-i decât slăbiciune. Tragedia reală în încercările vieții vine numai când le permitem acestora să ne îndepărteze de adevăr. Triumful adevărului pe pământ îndreptățește fericirea aleșilor în Ceruri. „Acela care cunoaște Adevărul cunoaște și Lumina și acela care cunoaște Lumina cunoaște Veșnicia. Ea este lumina pe care o cunoaște Iubirea” (Sf. Augustin). Toți oamenii vor să fie fericiți, dar fiindcă nu toți își caută bucuria în Tine, care ești singura fericire a vieții, voiesc de fapt numai unii viața fericită. Alți oameni ar vrea o viață fericită, însă dorințele trupului și dorințele spiritului se împotrivesc unele altora astfel încât ei nu pot să facă ceea ce voiesc.

Unde am găsit statornicia și adevărul, acolo L-am găsit pe Isus. El însuși este Adevărul și Statornicia. Din clipa în care L-am cunoscut, nu L-am mai putut uita. Statornicia consolidează adevărul, luminează și exprimă justetea lui. Isuse, Tu ești Adevărul, te afli pretutindeni deasupra tuturor celor care Îți cer sfatul și răspunzi statorniciei potrivit cu întrebările fiecăruia. O Isuse, Domnul și Mântuitorul meu, Te rog să-mi dai puterea să fac tot ceea ce-mi poruncești și poruncește-mi ceea ce voiești spre lauda și preamărirea Bisericii Tale!

Ioan MĂGERUȘAN

- (1) CATEHISMUL BISERICII CATOLICE, ediția a III – a, 26;
- (2) Idem 874;
- (3) Idem 1461;
- (4) Idem 1115;

COMUNICAT

Sesiunea ordinară de toamnă a Sinodului Episcopilor Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică

În perioada 27-29 octombrie 2014, s-a desfășurat la Blaj, sediul Arhiepiscopului Major, sesiunea ordinară de toamnă a Sinodului Episcopilor Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică. La lucrările sinodale, desfășurate sub președinția Preafericitului Cardinal Lucian, Arhiepiscop Major, au participat toți Episcopii Greco-Catolici din România și din afara țării. Printre temele dezbătute de Părinții sinodali, amintim: chestiuni canonice și administrative, situația comunităților din diaspora, stadiul procesului de beatificare al Episcopilor greco-catolici morți în faimă de martiri sub regimul comunist, Anul dedicat vieții consacrate, prezentarea recentei Adunări Generale Extraordinare a Sinodului Episcopilor desfășurate la Roma în perioada 5-19 octombrie 2014 cu tema "Provocările pastorale cu privire la familie în contextul evanghelizării", precum și aspecte ecumenice și de funcționare al Facultății de Teologie Greco-Catolică din Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca.

Referitor la alegerile prezidențiale programate pentru luna noiembrie a anului în curs, Sinodul Episcopilor îi îndeamnă pe toți credincioșii, dar și pe toți oamenii de bunăvoință, să își exercite dreptul la vot și să îi voteze pe acei candidați care promovează valorile Evangheliei, ale demnității umane, care sprijină familia și respectă viața, care promovează binele comun și dreptatea bazată pe adevăr și solidaritatea cu cei lipsiți, care promovează pacea, valorile eticii creștine și Creația lui Dumnezeu. În după-masa zilei de marți 28 octombrie 2014, Episcopii sinodali au participat în Catedrala Arhiepiscopală „Sfânta Treime” din Blaj la celebrarea unui Parastas cu ocazia comemorării a 66 de ani de la arestarea Episcopilor greco-catolici martiri și mărturisitori, iar în continuare la inaugurarea Muzeului Arhiepiscopiei Majore a Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică.

Următoarea sesiune sinodală ordinară va avea loc în intervalul 18-20 mai 2015 la Blaj, sediul Arhiepiscopului Major.

Pr. Cristian Crișan, Notar

Colectivul redacțional

Director: prof. Otilia BĂLAȘ

Secretar de redacție: Pr. Olimpiu TODOREAN

Tehnoredactare computerizată: Pr. Olimpiu Todorean

Adresa: Redacția CALEA DESĂVÂRȘIRII
Str. Gen. Magheru, 3/5 - ORADEA -3700 (BH)